

ในประวัติศาสตร์
การเมืองไทย

~~ฝ่ายตรง~~

กรม

การประชุมครั้งนี้เป็นครั้งที่ ⁵⁶⁴ 3 สองครั้งแรกเป็นประชุมที่คณะรัฐประหาร
ให้จัด เพื่อรับรองความชอบธรรมของคณะรัฐประหาร ซึ่งแตกต่างจากครั้งนี้ ที่
ภาคประชาชนเป็นฝ่ายเรียกร้อง เพื่อให้มีการทำรัฐธรรมนูญใหม่มาใช้แทน
รัฐธรรมนูญของคณะรัฐประหาร

Am-

19 กันยายน 2549 คณะรัฐประหารนำโดยสนธิ บุญยรัตนกริน ยึดอำนาจ
จากรัฐบาลทักษิณ ชินวัตร ยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 ที่เป็นผลผลิต
ของการปฏิรูปการเมืองหลังเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ แล้วแต่งตั้งคนกลุ่มหนึ่ง
มาทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

แม้การรัฐประหารเมื่อ 20 ปีที่แล้วอาจดูห่างไกลจากการเมืองในพ.ศ.นี้ แต่
สำหรับผม การรัฐประหารเมื่อปี 2549 ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการดึงอำนาจของ
ประชาชนกลับสู่มือของกลุ่มพลังที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

ที่ชัดที่สุดคือการเปลี่ยนที่มาสว. จากเดิมที่รัฐธรรมนูญ 40 ให้ประชาชนเป็นผู้
เลือกตั้งทั้งหมด มาเป็นสว. "คนละครึ่ง" ที่ประชาชนเลือกตั้ง 76 คน และมา
จากการสรรหาอีก 74 คน

ที่มาที่ไม่ชอบธรรม และเนื้อหาที่มีปัญหาของร่างรัฐธรรมนูญของคณะ
รัฐประหาร ทำให้ภาคประชาชนส่วนหนึ่ง ออกมารณรงค์ให้ประชาชนไปออก
เสียงไม่เห็นชอบรัฐธรรมนูญของคณะรัฐประหาร

หนึ่งใน motto ที่ถูกใช้ในครั้งนั้น ได้แก่ โหวตลัมรัฐธรรมนูญคือลัมรัฐประ
หาร เพื่อสื่อว่า การไม่รับร่างรัฐธรรมนูญที่เกิดจากคณะรัฐประหาร คือการ

แสดงจุดยืนคัดค้านการรัฐประหาร

การประชามติในปี 50 จบลงที่รัฐธรรมนูญของคณะรัฐประหารผ่านความเห็นชอบ ด้วยคะแนนเสียงประมาณ 14 ล้าน ต่อ 10 ล้านเสียง ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่า คะแนนเห็นชอบส่วนหนึ่ง เกิดจากความไม่ชัดเจน ว่าถ้าร่างไม่ผ่านประชามติจะเป็นอย่างไร และจะได้เลือกตั้งเมื่อไหร่ จนเกิดการพูดกันว่า “รับๆ ไปก่อนแล้วค่อยไปแก้”

ดูที่หน้า 132

รัฐธรรมนูญคณะรัฐประหารชุด ~~พลเอกสนธิ~~ ใช้มาได้ประมาณ 7 ปีก็ถูกยกเลิกโดยการรัฐประหารของคสช. ที่นำโดย ~~พล.อ. ประยุทธ์~~ คสช. ตั้งคนเข้ามาร่างรัฐธรรมนูญทั้งหมดสองชุด ชุดแรกถูกร่างเสร็จในปี 2558 แต่เหมือนจะไม่เป็นที่พอใจของใครบางคน ทำให้สภาปฏิรูปแห่งชาติที่คสช. ก็เป็นคนตั้ง โหวตคว่ำไปในปีเดียวกันจนผู้ร่างในเวลานั้นถึงกับออกมาเปรยว่า “เขาอยากอยู่ยาว”

หลังจากนั้นคสช. ก็ตั้งคณะผู้ร่างชุดใหม่มาทำร่างรัฐธรรมนูญอีกครั้ง โดยต่อ ยอดการตั้งอำนาจออกจากมือประชาชนให้ไกลกว่ารัฐธรรมนูญ 50 ทั้งการยึดอำนาจการเลือกสว. จากที่ประชาชนยังเลือกได้แบบ “คนละครึ่ง” กลายเป็นไม่มีสิทธิเลือก แล้วใช้ระบบเลือกกันเองแบบโคตรพิศดารจนได้สว. แบบที่เรามีอยู่ตอนนี้

เท่านั้นไม่พอ ยังไปตัดอำนาจการเข้าชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญโดยกระบวนการรวบรวมรายชื่อของประชาชนออกไปด้วย

ที่มาที่ไม่ชอบธรรม และเนื้อหาที่มีปัญหาของรัฐธรรมนูญ 2560 ทำให้มีคน
ออกมารณรงค์ให้ประชาชนไปออกเสียงไม่รับร่างรัฐธรรมนูญของคสช. ก่อน
การออกเสียงประชามติในเดือนสิงหาคม 2559 ครั้งนั้นพวกเขาใช้
Motto ว่า ไม่รับกับอนาคตที่ไม่เลือก ซึ่งถ้ามีใครมาหาว่าผมพูดเกินจริงก็
ต้องถามกลับว่า สว. เราได้เลือกไหมครับ

แต่การรณรงค์ในครั้งนั้นก็เต็มไปด้วยข้อจำกัด คสช. ใช้อำนาจพิเศษออกกฎ
ของคณะรัฐประหารห้ามชุมนุมทางการเมืองตั้งแต่ 5 คน คนที่ไปทำกิจกรรม
รณรงค์ให้ประชาชนไปออกเสียงไม่รับร่างรัฐธรรมนูญของคณะรัฐประหาร ถูก
จับขึ้นศาลทหาร ^{เวรณพ้องเข้าประชุม} ไม้ ดาวดิน ที่ถูกคุมขังด้วยคดีมาตรา 112 ในเวลานี้ เมื่อปี
2559 เขาเคยถูกฝากขังในคดีที่ไปแจกเอกสารรณรงค์โหวตในประชามติที่
อำเภอภูเขียว จนไม่ได้ไปออกเสียงประชามติ

ท้ายที่สุดการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญของคสช. ก็จบลงที่ร่างผ่าน
ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงประมาณ 16 ล้าน ต่อ 10 ล้านเสียง ซึ่งผม
เชื่อว่าคะแนนเห็นชอบส่วนหนึ่ง ก็เป็นผลของการกดปราบคนรณรงค์ **vote**
no ด้วยกฎของคณะรัฐประหาร และความไม่แน่ใจต่อสถานการณ์ว่า ถ้าไม่
ผ่าน จะเกิดอะไรขึ้น เพราะคสช. ก็ไม่เคยประกาศอย่างตรงไปตรงมาว่าถ้าร่าง
ไม่ผ่านจะทำอย่างไรต่อ จะกระทบกับการเลือกตั้งหรือไม่

ที่เล่ามาทั้งหมดผมต้องการจะย้ำให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญ 60 ที่ใช้อยู่ในวันนี้

มันไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นลอยๆ แต่มันคือผลผลิตของความพยายามอย่างเป็นระบบ ที่จะดึงอำนาจออกจากมือของประชาชน ไปสู่มือของใครก็ไม่รู้ จากรัฐธรรมนูญ 50 ที่ดึงเรื่องการเลือกสว.ไปแบบ คนละครั้ง ถึงรัฐธรรมนูญ 60 ที่ไม่เหลืออะไรให้เลย และนั่นจึงทำให้การออกเสียงประชามติครั้งนี้สำคัญมาก

20 ปี ที่เราเสียไปเพราะการรัฐประหาร จะตัดสินใจกันในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ และนั่นคือเหตุผลที่เรามารวมตัวกันในวันนี้ เพื่อประกาศร่วมกันว่า เราจะไป vote yes ไปเห็นชอบให้มีการเขียนรัฐธรรมนูญใหม่ เพื่อเอามาใช้แทนรัฐธรรมนูญ 60

ตั้งแต่หลังปีใหม่ ประชาชนหลายๆคน หลายๆกลุ่ม ออกมาร่วมแสดงพลังกันอีกครั้งในการรณรงค์ออกเสียงประชามติ ภายใต้ความเชื่อร่วมกันว่าทุกอย่างจะดีกว่านี้ได้ ถ้าเรามาจินตนาการถึงความเป็นไปได้ใหม่ๆร่วมกัน ในการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

ผมเชื่อว่าหลายท่านน่าจะเคยเห็นใบปลิวใบนี้กันมาแล้ว สำหรับผมมันไม่ใช่แค่กระดาษแผ่นหนึ่ง แต่มันคือความหวัง และความเชื่อ ทั้งของประชาชน คนทำงานที่ร่วมบริจาคสมทบทุนการจัดพิมพ์ และของคนธรรมดาอีกหลายๆ คนที่ลงแรงพามันไปกระจายต่อให้ถึงมือประชาชนให้มากที่สุด เพื่อสร้างความรับรู้และเปลี่ยนความรับรู้เป็นเสียงเห็นชอบ

อนุทิน ๐